

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KWANTITATIEVE GEGEVENS OPBRENGSTBEVRAGING 2013

SPECIAAL ONDERWIJS EN
VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Inhoud

Inleiding

Deel I Speciaal onderwijs

- 1.1 Uitstroom vanuit het so
- 1.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit het so
- 1.3 Bestendiging in het so

Deel II Voortgezet speciaal onderwijs

- 2.1 Uitstroom vanuit het vso
- 2.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit het vso
- 2.3 Bestendiging in het vso

Deel III Speciaal onderwijs - kort verblijf

- 3.1 Kort verblijf-locaties (so)
- 3.2 Herkomst en uitstroom kort verblijf-locaties (so)
- 3.3 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit kort verblijf-locaties (so)
- 3.4 Bestendiging kort verblijf-locaties (so)

Deel IV Voortgezet speciaal onderwijs - kort verblijf

- 4.1 Kort verblijf-locaties (vso)
- 4.2 Herkomst en uitstroom kort verblijf-locaties (vso)
- 4.3 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit kort verblijf-locaties (vso)
- 4.4 Bestendiging kort verblijf-locaties (vso)

Inleiding

Eind 2013 vroeg de Inspectie van Onderwijs voor de derde maal naar opbrengsten in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Bijna alle scholen hebben de vragenlijsten ingevuld. Deze derde bevraging spitst zich in hoofdlijnen toe op dezelfde aspecten als de eerdere bevragingen, namelijk: uitstroombestemming, IQ en bestendiging. Nieuw in deze vragenlijst was een apart deel voor kort verblijf-locaties.

In dit rapport leest u de eerste kwantitatieve gegevens van de opbrengstbevraging 2013 voor het speciaal onderwijs (so) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Dit document is opgebouwd uit vier delen: de kwantitatieve gegevens (van niet-kort verblijf-locaties) voor so (deel I) en vso (deel II) en de kwantitatieve gegevens voor de kort verblijf-locaties voor so (deel III) en vso (deel IV).

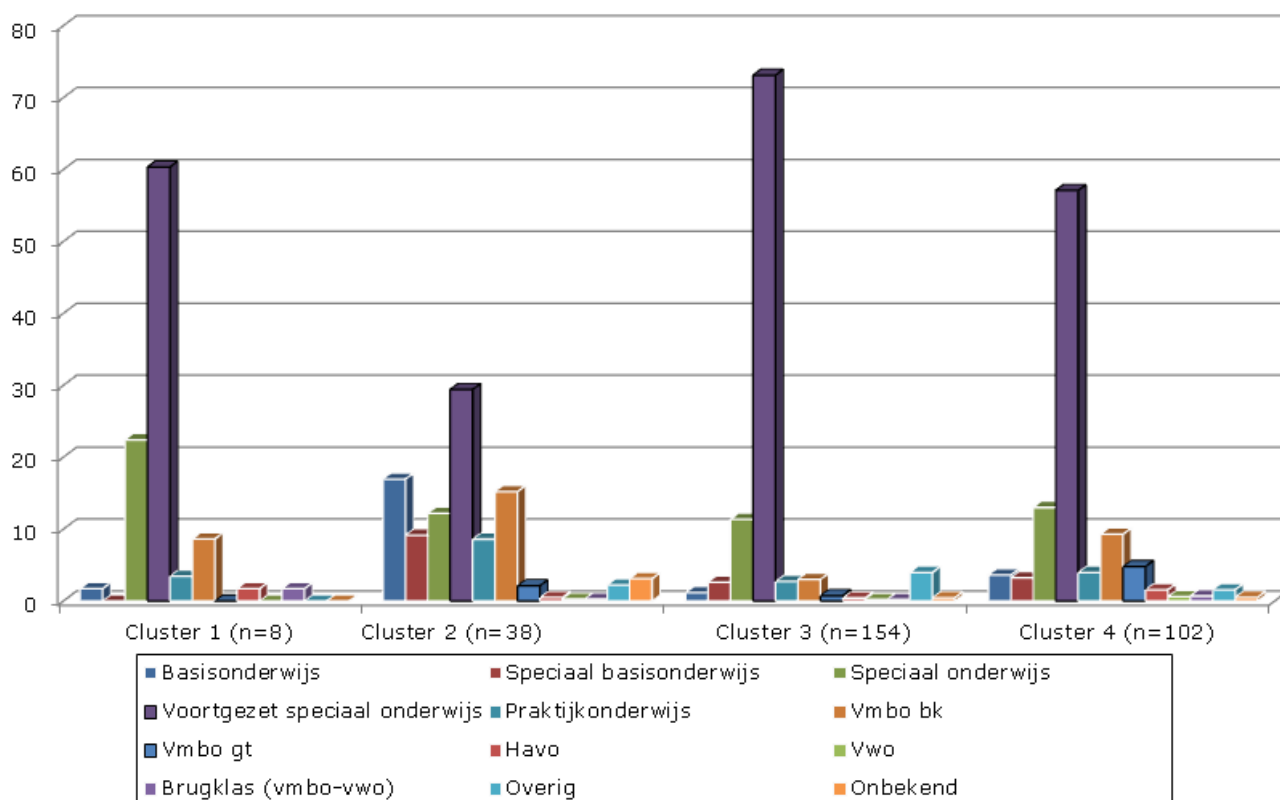
De tellingen zijn gebaseerd op de onderwijskundige eenheden (oke's) die voldoende data hebben aangeleverd. Enkele oke's hebben niet alle vragen beantwoord of kunnen beantwoorden. Hierdoor kan het aantal oke's per figuur of tabel verschillen.

Deel I Speciaal onderwijs

1.1 Uitstroom vanuit het speciaal onderwijs

Vanuit het speciaal onderwijs stroomt het grootste deel van de leerlingen uit naar het voortgezet speciaal onderwijs (figuur 1). Tussen de clusters zijn er verschillen in uitstroom te zien. Vanuit cluster 2 stromen relatief de minste leerlingen uit naar het vso. Vanuit dit cluster stromen weer relatief meer leerlingen uit naar het basisonderwijs en de kader- en beroepsgerichte leerwegen in het vmbo.

Figuur 1. Percentage leerlingen per uitstroombestemming, naar cluster (so).
(aantal oke's = 302; aantal leerlingen = 5943)

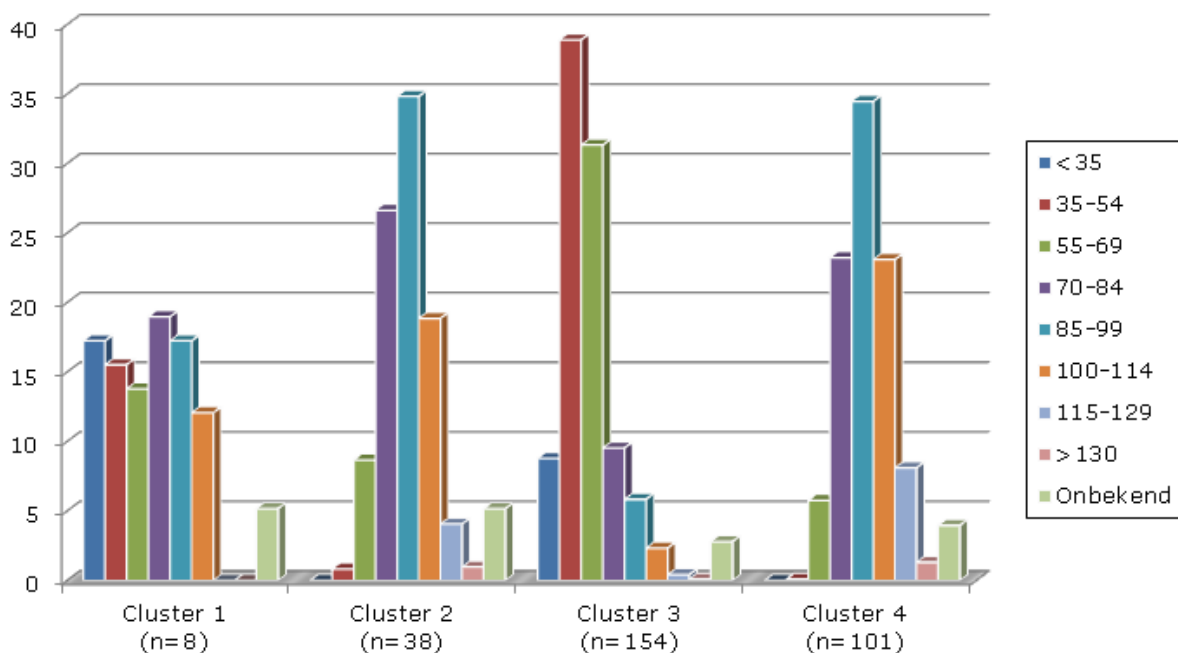
1.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit het speciaal onderwijs

In figuur 2 is de IQ-verdeling (in percentages) te zien van de leerlingen die in 2012-2013 zijn uitgestroomd. Per cluster is weergegeven hoeveel scholen het betreft.

De verdeling van de leerlingen over de IQ-categorieën verschilt per cluster. Cluster 2 en 4 hebben het grootste aandeel leerlingen in de IQ-categorie 85-99, in cluster 3 is dit de categorie 35-54. In cluster 1 zijn de leerlingen het meest verspreid over de IQ-categorieën.

NB Aangezien cluster 1 slechts 58 leerlingen betreft, kunnen deze percentages snel fluctueren.

Figuur 2. Percentage leerlingen per IQ-categorie, naar cluster (so).
(aantal oke's = 301; aantal leerlingen = 5875)

1.3 Bestendinging in het speciaal onderwijs

Leerlingen die in het schooljaar 2011-2012 zijn uitgestroomd (en langer dan twee jaar op de oke verbleven) en op 1 oktober 2013 nog op hetzelfde type uitstroombestemming aanwezig waren, worden bestendigd genoemd. In het SO is ruim 86 procent van de leerlingen bestendigd. Ruim zes procent is van type uitstroombestemming gewijzigd, van de overige leerlingen is de bestendinging onbekend (tabel 2).

Tabel 1. Percentage leerlingen naar bestendinging (aantal oke's = 290; aantal leerlingen = 5706).

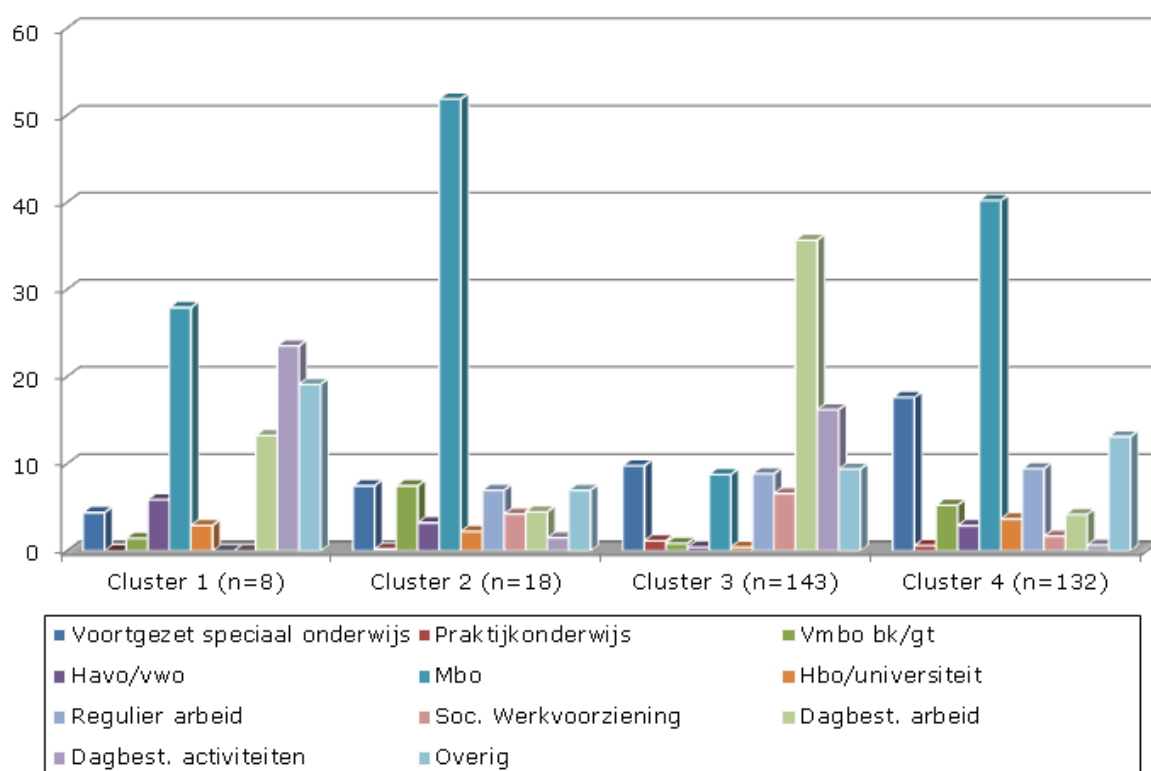
Bestendinging	Percentage leerlingen
Bestendigd	86,4
Niet bestendigd	6,4
Bestendinging onbekend	7,2
Totaal	100,0

Deel II Voortgezet speciaal onderwijs

2.1 Uitstroom vanuit het voortgezet speciaal onderwijs

Bij de uitstroom vanuit het vso zijn duidelijke verschillen tussen de clusters te zien (figuur 3). Vanuit cluster 1 stroomt het grootste deel van de leerlingen uit naar het mbo (27,9%), gevolgd door activiteitengericht dagbesteding (23,5%). Vanuit cluster 2 stroomt meer dan de helft van de leerlingen uit naar het mbo. Ruim de helft van de leerlingen uit cluster 3 stroomt uit naar dagbesteding, waarvan het grootste deel naar arbeidsmatige dagbesteding (35,7%). Vanuit cluster 4 stroomt het grootste gedeelte uit naar het mbo (40,2%), gevolgd door het voortgezet speciaal onderwijs (17,6%).

Figuur 3. Percentage leerlingen per uitstroombestemming, naar cluster (VSO).
(aantal oke's = 302; aantal leerlingen = 6390)

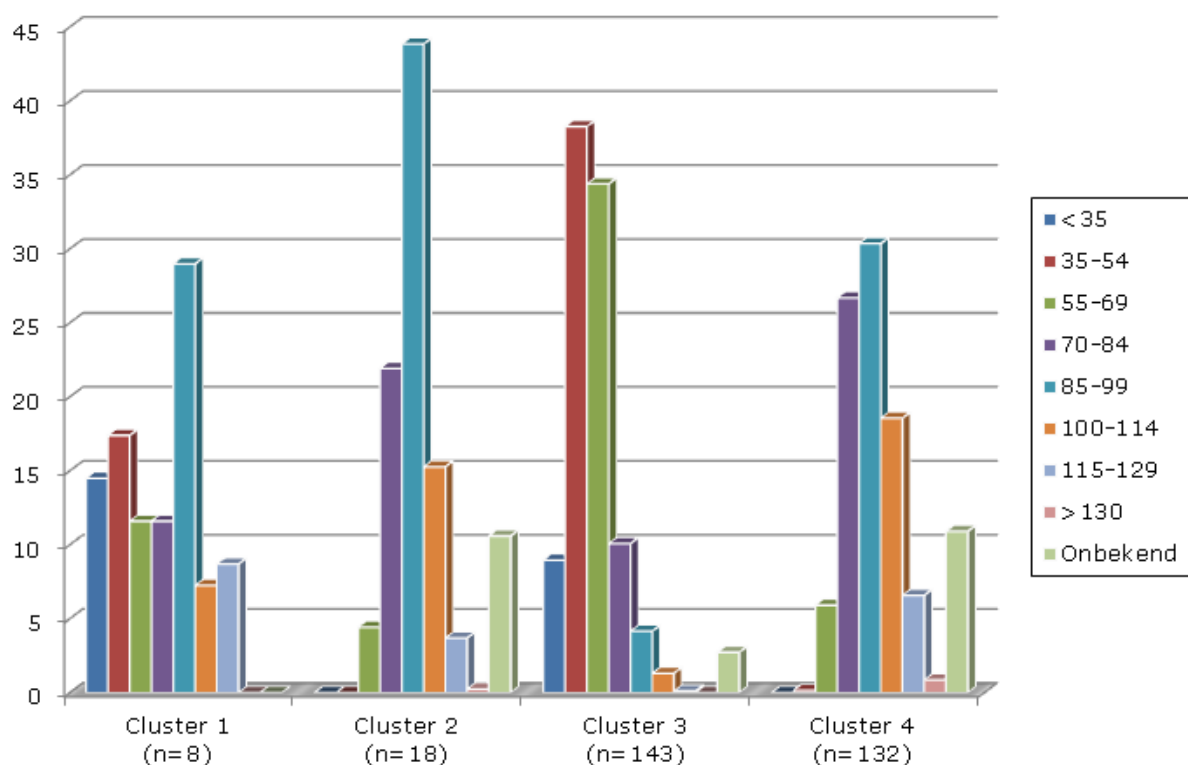
2.2 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs

In figuur 4 is de IQ-verdeling (in percentages) te zien van de leerlingen die in 2012-2013 zijn uitgestroomd. Per cluster is weergegeven hoeveel scholen het betreft.

In cluster 1 zijn de IQ-categorieën het meest evenredig vertegenwoordigd, waarbij de IQ-categorie 85-99 het meeste voorkomt (29%). De IQ-verdeling in de clusters 2 en 4 is vergelijkbaar; het grootste gedeelte van de leerlingen in deze clusters heeft een IQ tussen 85 en 99. Cluster 3 heeft relatief meer leerlingen in de lagere IQ-categorieën, waarbij de categorieën 35-43 (38,3%) en 55-69 (34,3%) het meest voorkomen.

NB Aangezien cluster 1 slechts 69 leerlingen betreft, kunnen deze percentages snel fluctueren.

Figuur 4. Percentage leerlingen per IQ categorie, naar cluster (VSO).
(aantal oke's = 301; aantal leerlingen = 6340)

2.3 Bestending in het voortgezet speciaal onderwijs

In tabel 2 is te zien welk percentage leerlingen (uitgestroomd in 2011-2012) op 1 oktober 2013 nog op hetzelfde type uitstroombestemming was.

Ruim 70 procent van de leerlingen in het vso is bestendigd, een wat lager percentage dan in het so. Ruim 15 procent is niet bestendigd, van de overige leerlingen is de bestending onbekend.

Tabel 2. Percentage leerlingen naar bestending (aantal oke's = 291; aantal leerlingen = 6471).

Bestendinging	Percentage leerlingen
Bestendigd	72,3
Niet bestendigd	15,8
Bestendinging onbekend	11,9
Totaal	100,0

Deel III Speciaal onderwijs – kort verblijf

3.1 Kort verblijf-locaties (so)

In tabel 3 is het aandeel van kort-verblijvende leerlingen op de oke's weergegeven. Ruim een kwart van de oke's in het so geven aan kort-verblijvende leerlingen te hebben.

Tabel 3. Percentage oke's naar kort verblijf (so).
(aantal oke's =341)

	so
Alleen kort verblijf	8,8
Kort verblijf en niet- kort verblijf	16,4
Geen kort verblijf	74,8
Totaal	100,0

In de vragenlijst hebben 30 scholen aangegeven een volledige kort verblijf-locatie te zijn. Dit zijn allen cluster 4 scholen. Daarnaast zijn er 56 scholen die zowel kort verblijf als lang verblijf aanbieden, het betreffen 8 cluster 3 en 48 cluster 4 scholen. Cluster 1 en 2 komen dus in het geheel niet voor bij kort verblijf.

Zoals in tabel 4 te zien is, verblijft ruim 65% van de leerlingen langer dan een half jaar op de kort verblijf-locatie.

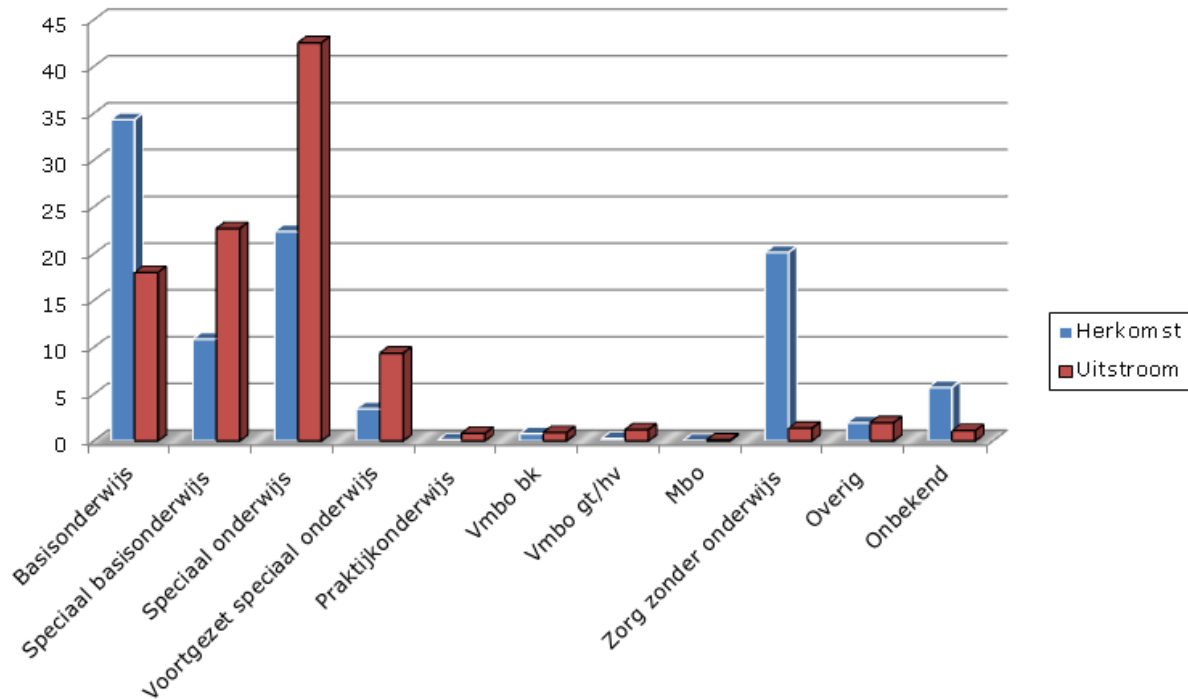
Tabel 4. Percentage leerlingen naar verblijfsduur (aantal oke's =80; aantal leerlingen =1976).

Verblijfsduur	Percentage leerlingen
0 tot 1 maand	2,8
1 tot 3 maanden	8,6
3 tot 6 maanden	20,2
6 maanden tot 1 jaar	34,8
1 tot 2 jaar	31,5
Onbekend	2,1
Totaal	100,0

3.2 Herkomst en uitstroom kort verblijf-locaties (so)

In het schooljaar 2012-2013 hebben 1986 leerlingen de kort verblijf-locaties verlaten. In figuur 5 zijn de herkomst en uitstroombestemmingen van deze groep leerlingen weergegeven. Het grootste deel van de leerlingen is afkomstig uit het regulier basisonderwijs (34,3%), speciaal onderwijs (22,4%) en zorg zonder onderwijs (20,1%). De leerlingen stroomden grotendeels uit naar het so (42,6%), gevolgd door het speciaal basisonderwijs (22,7%) en regulier basisonderwijs (18%).

Figuur 5. Herkomst en uitstroombestemming (procentueel) kort verblijf-leerlingen so (aantal oke's =80)

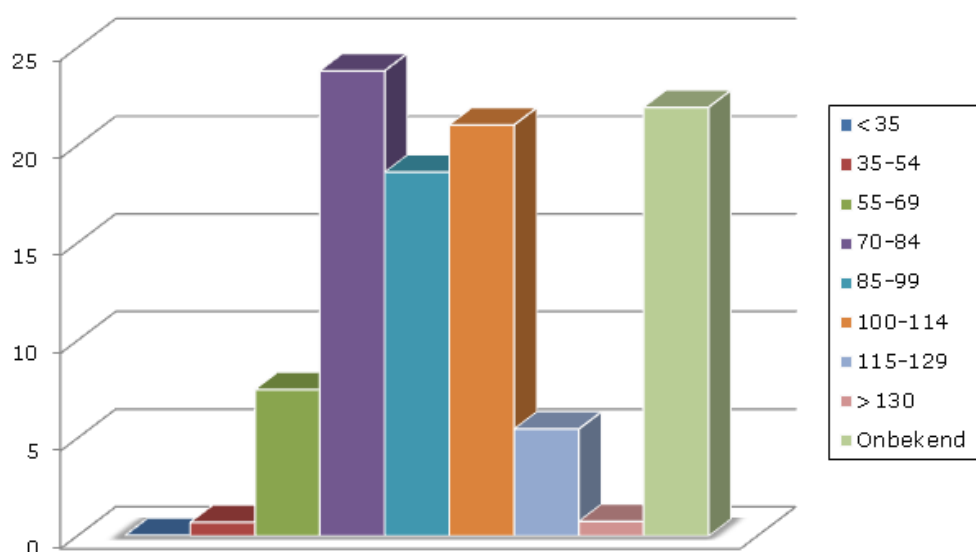

3.3 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit kort verblijf-locaties (so)

In figuur 6 wordt de IQ-verdeling weergegeven van de leerlingen die in 2012-2013 zijn uitgestroomd vanuit de kort verblijf-scholen. Het grootste deel van de leerlingen behoort tot de categorieën 70-84 (23,8%), 100-114 (21,1%) en 85-99 (18,6%). Van ruim twintig procent van de leerlingen is het IQ onbekend.

Er zijn 477 kort verblijf-leerlingen met een disharmonisch IQ profiel, verspreid over 62 kort verblijf-scholen.

Figuur 6. Percentage leerlingen per IQ-categorie (kort verblijf so).
(aantal oke's =80)

3.4 Bestendinging kort verblijf-locaties (so)

Leerlingen die in 2011-2012 zijn uitgestroomd en in 2013 nog steeds op hetzelfde type uitstroombestemming verblijven, worden 'bestendigd' genoemd. In tabel 5 is te zien dat ruim de helft van de uitgestroomde kort verblijf-leerlingen bestendigd is. Van bijna 30% is de bestendinging onbekend.

Tabel 5. Percentage leerlingen naar bestendinging (aantal oke's =70; aantal leerlingen =1744).

Bestendinging	Percentage leerlingen
Bestendigd	56,4
Niet bestendigd	14,1
Bestendinging onbekend	29,5
Totaal	100,00

Deel IV Voortgezet speciaal onderwijs – kort verblijf

4.1 Kort verblijf-locaties (vso)

In tabel 6 is het aandeel van kort verblijvende leerlingen op de oke's weergegeven.

In het VSO is het percentage scholen met (deels) kort verblijvende leerlingen iets hoger dan in het so; ruim een kwart van de oke's in het vso geeft aan kort verblijvende leerlingen te hebben.

Tabel 6. Percentage oke's naar kort verblijf (vso)
(aantal oke's =352)

	vso
Alleen kort verblijf	11,4
Kort verblijf en niet- kort verblijf	16,5
Geen kort verblijf	72,2
Totaal	100,0

In de vragenlijst hebben 40 scholen aangegeven een volledige kort verblijf-locatie te zijn. Dit zijn allen cluster 4 scholen. Daarnaast zijn er 58 scholen die zowel kort verblijf als lang verblijf aanbieden, het betreffen 10 cluster 3 en 48 cluster 4 scholen. Cluster 1 en 2 komen dus ook in het vso niet voor bij kort verblijf-locaties.

Ook in het vso verblijft het grootste deel van de leerlingen langer dan 6 maanden op de kort verblijfslocatie (tabel 7).

Tabel 7. Percentage leerlingen naar verblijfsduur
(aantal oke's =90; aantal leerlingen =5198)

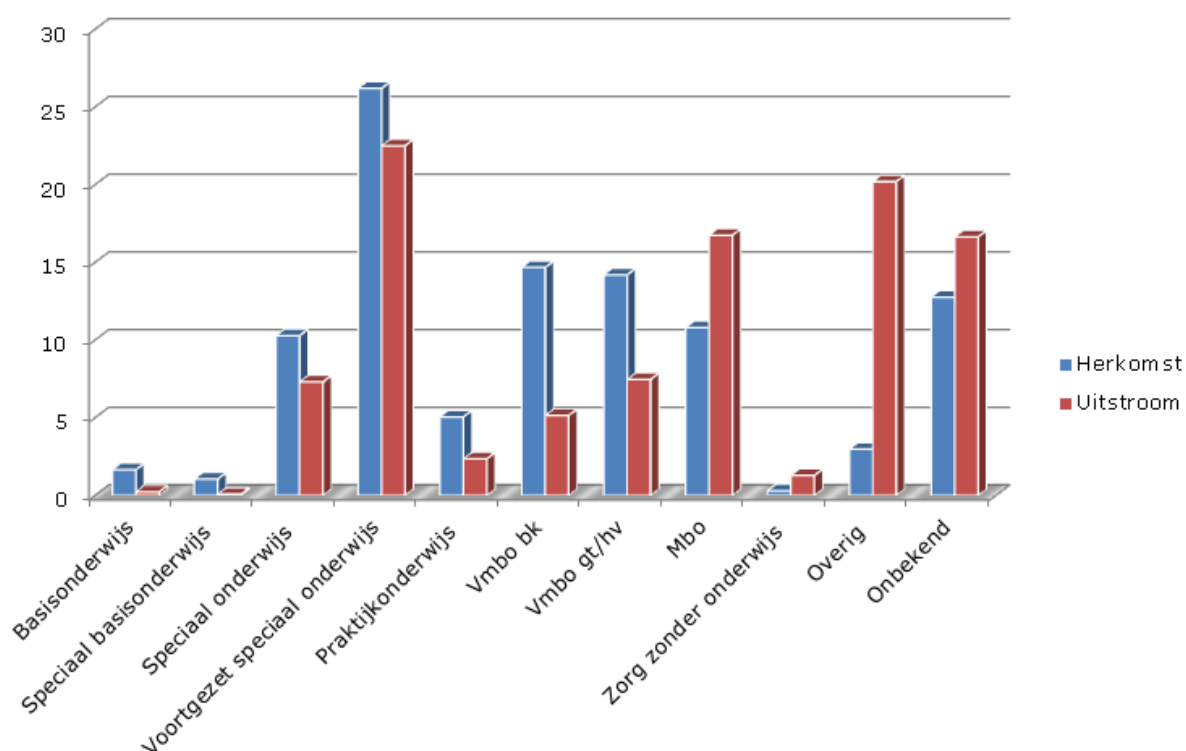
Verblijfsduur	Percentage leerlingen
0 tot 1 maand	14,2
1 tot 3 maanden	15,5
3 tot 6 maanden	21,1
6 maanden tot 1 jaar	26,6
1 tot 2 jaar	21,1
Onbekend	1,5
Totaal	100,0

4.2 Herkomst en uitstroom kort verblijf-locaties (vso)

In het schooljaar 2012-2013 hebben 6347 leerlingen de kort verblijf-locaties verlaten. In figuur 7 zijn de herkomst en uitstroombestemmingen van deze groep leerlingen weergegeven.

Het grootste deel van de leerlingen is afkomstig uit het voortgezet speciaal onderwijs (26,2%) en regulier voortgezet onderwijs (14,7% van de richting bk, 14,2% van de richtingen gt en h/v). Het voortgezet speciaal onderwijs is ook de grootste uitstroombestemming (22,5%). 16,8% van de leerlingen stroomt uit naar het mbo.

Figuur 7. Herkomst en uitstroombestemming (procentueel) kort verblijf-leerlingen vso
(aantal oke's =92)

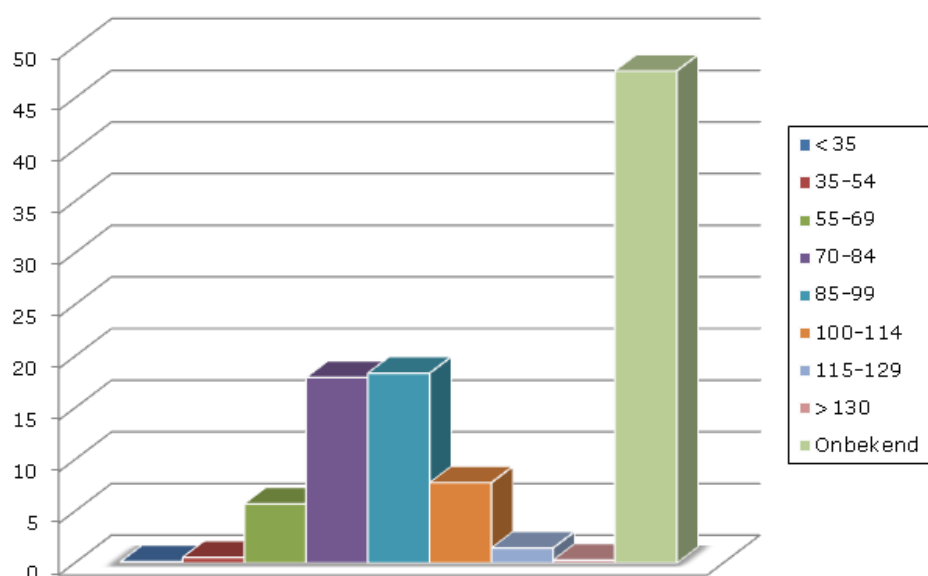

4.3 IQ van de uitgestroomde leerlingen vanuit kort verblijf-locaties (vso)

In figuur 8 wordt de IQ-verdeling weergegeven van de leerlingen die in 2012-2013 zijn uitgestroomd vanuit de kort verblijf-scholen. Ruim 35 procent van de leerlingen behoren tot de IQ-categorieën 70-84 en 85-99. Van bijna de helft (47,6%) is het IQ onbekend.

Er zijn 741 kort verblijf-leerlingen met een disharmonisch IQ profiel, verspreid over 68 kort verblijf-scholen.

Figuur 8. Percentage leerlingen per IQ-categorie (kort verblijf vso)
(aantal oke's =91)

4.4 Bestending kort verblijf-locaties (vso)

In tabel 8 te zien welk deel van de in 2011-2012 uitgestroomde leerlingen in 2013 nog steeds op hetzelfde type uitstroombestemming verblijft. Vergeleken met de kort verblijf leerlingen van het speciaal onderwijs is een aanzienlijk kleiner deel bestendigd. Van ruim de helft van de leerlingen is de bestending onbekend.

Tabel 8. Percentage leerlingen naar bestending (aantal oke's =77; aantal leerlingen =4417)

Bestending	Percentage leerlingen
Bestendigd	23,5
Niet bestendigd	20,6
Bestending onbekend	55,9
Totaal	100,00